

บทที่ 4

ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ ซื้อสินค้าหรือบริการภายในศูนย์อาหาร

ปัจจุบันบริการบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ ได้รับความนิยมและมีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องภายในการให้บริการของศูนย์อาหารแทนการใช้เงินสด การคุ้มครองผู้ใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ ซึ่งการให้บริการบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์มีความแพร่หลายมากขึ้นหลายรูปแบบ รวมทั้งมีความซับซ้อนในลักษณะการให้บริการและในด้านเทคโนโลยี ทำให้มีโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความเสียหายแก่ผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้บริการที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้บริการ โดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้บริการตระหนักถึงสิทธิ 4 ประการ คือ

1. สิทธิที่จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง (Right to be informed) โดยผู้ให้บริการต้องเปิดเผยข้อมูลสำคัญในการให้บริการ รายละเอียดของบริการ ข้อตกลงเงื่อนไขในการให้บริการบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลง ให้ผู้ใช้บริการทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเพียงพอต่อการตัดสินใจตั้งแต่ก่อนที่จะใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ในการซื้อสินค้าและบริการ

ข้อมูลที่เปิดเผยได้ รวมถึงรายละเอียดที่สำคัญในการให้บริการ เช่น ระยะเวลาใช้งาน วันหมดอายุ วิธีการชำระเงิน ค่าธรรมเนียมต่างๆ เงินค่ามัดจำ เงื่อนไขและขั้นตอนการขอคืนเงิน หรือการชดเชยเงินคืนกรณีบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย และขั้นตอนการขอระงับการใช้บริการ รวมทั้งวิธีปฏิบัติในการแจ้งความเสียหายที่เกิดขึ้น การยื่นข้อร้องเรียน ระยะเวลาที่สามารถใช้สิทธิเรียกร้อง และขั้นตอนการแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้ใช้บริการบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์

2. สิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าและบริการทางการเงิน ได้อย่างอิสระ (Right to choose) โดยผู้ใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ควรจะได้รับความเป็นธรรมในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ ไม่ควรที่จะได้รับการบริการในการใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีข้อจำกัดมากเกินไป เช่น การแลกเปลี่ยนเงินสดเป็นบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ มีเงื่อนไขหรือแรงจูงใจให้ผู้ที่มาซื้อสินค้าและบริการในศูนย์อาหารชำระเงินสดโดยมีเงื่อนไขว่าต้องชำระเงินสดเท่าใด เพื่อแลกกับของสมนาคุณสิ่งใด แต่ไม่สามารถแลกคืนเงินสดได้ ทั้งนี้ ถือว่าเป็นการสร้างเงื่อนไขที่บังคับจิตใจผู้ใช้บริการ

3. สิทธิที่จะร้องเรียนเพื่อความเป็นธรรม (Right to be heard) หากเกิดกรณีบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ภายในศูนย์อาหารสูญหาย ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการมีสิทธิที่จะได้รับเงินคงเหลือภายในบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม

4. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาชดเชยหากเกิดความเสียหายกับบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Right to redress) ในกรณีที่มีการกำหนดเงื่อนไขว่าหากผู้ซื้อสินค้าหรือบริการชำระเงินผ่านบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์จะได้รับคะแนนสะสม และผู้ซื้อสินค้าหรือบริการสามารถที่จะนำคะแนนสะสมแลกเปลี่ยนของรางวัล หรือแลกเปลี่ยนสินค้าภายในศูนย์อาหารได้ ซึ่งหากบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้สูญหายไป เท่ากับว่าคะแนนสะสมต่างๆ นั้น ก็หายไปด้วย ผู้ให้บริการควรต้องรับผิดชอบในความเสียหายต่อผู้ใช้บริการ ควรได้รับคะแนนสะสมคืน หรือสิทธิที่จะได้เงินคืน

4.1 ปัญหาเรื่องการทำสัญญาในบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการคุ้มครองผู้บริโภค

นิติกรรมสัญญาจะสมบูรณ์ได้ก็แต่ด้วยการแสดงเจตนาที่ถูกต้องตรงกันของผู้แสดงเจตนาทั้งสองฝ่าย ซึ่งก็คือมีคำเสนอและคำสนองที่ถูกต้องตรงกันของคู่สัญญา ในทางปฏิบัติ นิติกรรมจะสมบูรณ์ได้ด้วยวิธีการหลายวิธี เช่น การเจรจาต่อรอง หรือการลงนามในเอกสารสัญญาฉบับเดียวกัน การจะพิจารณาว่าสัญญาจะเกิดขึ้นเมื่อใดจึงไม่เป็นการยากหากเป็นการแสดงเจตนาต่อบุคคลที่อยู่เฉพาะหน้า การทำสัญญาให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคได้ชำระเงินค่าบัตรล่วงหน้า เป็นการทำนิติกรรมด้วยการแสดงเจตนาต่อบุคคลที่อยู่เฉพาะหน้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 168 ซึ่งจะมีผลเป็นสัญญาได้ก็ต่อเมื่อได้มีการตอบสนองรับคำเสนอตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 360 ที่ได้บัญญัติว่า “คำเสนอทำแก่บุคคลที่อยู่เฉพาะหน้า โดยไม่ได้บ่งระยะเวลาให้ทำคำสนอนั้น เสนอ ณ ที่ใดเวลาใดก็สนองรับได้แต่ ณ ที่นั้นเวลานั้น ความข้อนั้นท่านใช้ตลอดถึงการที่บุคคลหนึ่งทำคำเสนอไปยังบุคคลอีกคนหนึ่งทางโทรศัพท์ด้วย” สัญญาให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ย่อมเกิดขึ้นเมื่อผู้ให้บริการตกลงตอบรับคำเสนอขอใช้บริการของผู้ต้องการมีบัตรสัญญาให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคได้ชำระเงินค่าบัตรล่วงหน้า ย่อมมีผลตามกฎหมาย แต่กรณีมีข้อที่ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 370 ที่ได้บัญญัติว่า “ข้อความใดๆ แห่งสัญญาอันคู่สัญญาแม้เพียงฝ่ายเดียวได้แสดงไว้ว่าเป็นสาระสำคัญอันจะต้องตกลงกันหมดทุกข้อนั้น หากคู่สัญญายังไม่ได้ตกลงกันหมดทุกข้ออยู่ตราบใด เมื่อกรณีเป็นที่สงสัย ท่านนับว่ายังมีได้มีสัญญาต่อกัน การที่ได้ทำความเข้าใจกันไว้เฉพาะบางสิ่งบางอย่าง ถึงแม้ว่าจะได้ตกลงไว้ก็หาเป็นการผูกพันไม่” เมื่อคำเสนอคำสนองถูกต้องตรงกันอันก่อให้เกิดสัญญานั้น โดยปกติจะต้องมีการตกลงถูกต้องตรงกันทุกข้อ แต่บางกรณีคำเสนอคำสนองอาจมีปัญหารายละเอียดปลีกย่อยมากมาย

แม้มีการสนองรับแต่ก็ยังไม่ได้ตกลงหมดทุกข้อซึ่งคู่สัญญาถือว่าเป็นสาระสำคัญ ดังนั้นจะถือว่า สัญญาเกิดขึ้นแล้วยังไม่ได้ กรณีของการทำสัญญาให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าหรือ บริการที่ผู้บริโภคได้ชำระเงินค่าบัตรเครดิตล่วงหน้า พบว่าลักษณะของการเข้าทำสัญญาเริ่มจากการที่ ผู้ออกบัตรจะทำการเชิญชวนให้บุคคลต่างๆ เข้ามาใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองด้วย การโฆษณาต่างๆ การทำเช่นนี้เป็นเสมือนการทำคำเสนอของผู้ถือบัตร และเมื่อผู้ออกบัตรตอบรับ โดยปกติสัญญาให้บริการสัญญาย่อมมีผลตามกฎหมาย เพียงแต่ในประเพณีปฏิบัติที่พบเห็น ผู้ออกบัตรจะให้ผู้ใช้บัตรลงนามในสัญญาให้บริการ โดยผู้ออกบัตรได้จัดทำสัญญาไว้ก่อนล่วงหน้า โดยที่ข้อสัญญาต่างๆ ผู้ออกบัตรเป็นผู้กำหนดขึ้น ผู้ขอใช้บัตรไม่มีสิทธิต่อรองข้อสัญญาที่กำหนด ไว้ล่วงหน้าแต่อย่างใด หากแต่ตกอยู่ภายใต้บังคับให้ต้องทำสัญญา กรณีอย่างนี้จะถือว่าผู้ขอใช้ บริการได้ตกลงในข้อสัญญาที่ผู้ให้ออกบัตรได้จัดทำไว้หมดทุกข้อแล้วหรือไม่ สัญญาให้บริการ บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์จะมีผลบังคับตามกฎหมายหรือไม่ตามความนัย มาตรา 370

นิติกรรมย่อมเกิดขึ้นตามที่คู่กรณีได้ตกลงกำหนดกันไว้ตามสัญญา แม้ว่าสิ่งที่ตกลงกัน ไว้จะผิดแผกแตกต่างไปจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สิ่งที่คู่สัญญากำหนดขึ้นนั้นย่อมเป็นผลสมดัง เจตนาของคู่สัญญาได้เสมอหากว่าสิ่งที่แตกต่างออกไปนั้น ไม่ได้เป็นการต้องห้ามโดยชัดแจ้ง หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พณิชย์ มาตรา 150 ที่บัญญัติว่า “การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย เป็นการพ้นวิสัยหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็น โฆษะ” กฎหมายย่อมรับรองให้เกิดผลได้ตามหลักเสรีภาพในการแสดงเจตนา

ตามหลักทั่วไปของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเกิดสัญญาขึ้นแล้วผลของสัญญาก็จะ เกิดขึ้นตามมา คือ เกิดหนี้แก่คู่สัญญา หนี้ที่เกิดขึ้นนี้ย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายลักษณะ หนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 203 ถึงมาตรา 289 นอกจากนี้ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ยังได้บัญญัติถึงผลแห่งสัญญาไว้เป็นพิเศษตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 369 ถึงมาตรา 376 เช่นนี้ผลของสัญญาให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์จึงตกอยู่ภายใต้บังคับ แห่งกฎหมายที่กล่าวมา แต่กฎหมายดังกล่าวเป็นเพียงกฎหมายที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ระหว่าง คู่สัญญาเท่านั้น ยังไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เกิดขึ้นจากนิติกรรมการใช้บัตร อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคได้ชำระเงินค่าบัตรเครดิตล่วงหน้า

เมื่อเจตนาในการทำสัญญาของผู้ออกบัตรกับผู้ใช้บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำการ ซื้อสินค้าหรือบริการ ซึ่งในลักษณะของการใช้บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ในศูนย์อาหารนั้น มีเงื่อนไข ซึ่งออกโดยผู้ออกบัตรแต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการไม่มีสิทธิที่จะต่อรองในเงื่อนไขนั้น ได้แต่อย่างใด อีกทั้งยังไม่มีกฎหมายที่ออกมาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับสิทธิในการต่อรองของ

ข้อสัญญาระหว่างผู้ออกบัตรและผู้ใช้บัตรในการซื้อสินค้าหรือบริการ จึงทำให้ผู้บริโภคเป็นฝ่ายเสียเปรียบมากกว่าผู้ประกอบการ

4.2 ปัญหาในเรื่องความรับผิดชอบในกรณีบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดจนใช้การไม่ได้

ข้อกำหนดในสัญญาการให้บริการบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ที่ออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในกรณีที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย หรือถูกขโมยเอาไว้ดังต่อไปนี้ “บัตรเปรียบเสมือนเงินของผู้ถือบัตร หากบัตรถูกขโมย หรือสูญหาย รวมถึงการกระทำทุจริตใดๆ ต่อบัตรที่สูญหาย บริษัทไม่รับผิดชอบสำหรับเงินคงเหลือ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ใดๆ ที่จัดเก็บอยู่ในบัตร” กรณีของบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ถูกทำลาย หรือชำรุดจนใช้การไม่ได้ สามารถแยกพิจารณาได้เป็น 2 กรณี กล่าวคือ

4.2.1 บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ชำรุดโดยไม่ใช้ความผิดของผู้ถือบัตร

เป็นกรณีที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ชำรุด เนื่องจากจากขั้นตอนกระบวนการผลิตบัตรฯ ทำให้บัตรไม่สามารถใช้การตามปกติ ในกรณีดังกล่าวถือเป็นความผิดของผู้ออกบัตรฯ ซึ่งผู้ถือบัตรฯ จะต้องรับผิดชอบในการเปลี่ยนบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ใบใหม่ให้กับผู้ถือบัตรฯ พร้อมทั้งถ่ายโอนข้อมูลสิทธิประโยชน์ที่จัดเก็บอยู่บัตรที่ชำรุดเข้าสู่บัตรใบใหม่ ส่วนมูลค่าเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่คงเหลืออยู่ในบัตร บริษัทจะทำการโอนมูลค่าเงินอิเล็กทรอนิกส์คงเหลือที่อยู่ในบัตรเท่าจำนวนเงินที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบริษัท

4.2.2 บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ชำรุด หรือถูกทำลายโดยความผิดของผู้ถือบัตรฯ

บริษัทจะไม่ออกบัตรใบใหม่ให้ และจะทำการโอนมูลค่าเงินอิเล็กทรอนิกส์คงเหลือที่อยู่ในบัตรเท่าจำนวนเงินที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบริษัท โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการโอนเงินจากผู้ถือบัตรฯ และในกรณีที่บัตรชำรุดจนไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นบัตรของบริษัท ผู้ถือบัตรฯ ไม่อาจขอเปลี่ยนบัตรใบใหม่ และไม่สามารถโอนมูลค่าเงินคงเหลือที่อยู่ในบัตรฯ รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่จัดเก็บอยู่ในบัตรที่ชำรุดเข้าสู่บัตรใบใหม่ได้ ซึ่งในกรณีดังกล่าวจะทำให้ผู้ถือบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องสูญเสียเงินไป จะมีมาตรการในการบรรเทาความเสียหายในเรื่องนี้อย่างไร

ในกรณีที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ชำรุด หรือถูกทำลายโดยผู้ถือบัตรฯ เป็นผู้กระทำ ความรับผิดชอบต่างๆ ในตัวบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ เช่น มูลค่าของบัตรฯ ค่าใช้จ่ายในการถ่ายโอนข้อมูลจากบัตรใบเก่าที่ชำรุด หรือถูกทำลายสู่บัตรใบใหม่ หรือค่าใช้จ่ายในการโอนมูลค่าเงินอิเล็กทรอนิกส์คืนเป็นเงินสด ผู้ถือบัตรฯ จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเองทั้งสิ้น

โดยแท้จริงแล้วบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์มีหลายประเภท โดยแต่ละประเภทมีการเก็บรักษาข้อมูลที่แตกต่างกัน ผู้เขียนเห็นว่าในกรณีของบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์มีการเก็บรักษาข้อมูลทางการเงินเอาไว้ในฐานข้อมูลกลางของบริษัท ซึ่งทำให้บริษัทผู้ออกบัตรฯ สามารถตรวจสอบยอดเงินอิเล็กทรอนิกส์คงเหลือได้ ควรที่จะออกกฎหมายกำหนดให้ผู้ถือบัตรสามารถเรียกหรือเอาเงินคืนได้ แต่อย่างไรก็ตามการที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ชำรุด หรือถูกทำลายจนไม่สามารถใช้การได้ จะต้องพิจารณาถึงตัวบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ชำรุด หรือถูกทำลาย เนื่องจากลักษณะของบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์เป็นบัตรที่ซื้อขาด และไม่มีการเชื่อมโยงกับบัญชีเหมือนกับบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิต อีกทั้งไม่มีการลงทะเบียนทำให้ไม่สามารถที่จะพิสูจน์ตัวบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ ดังนั้น การระบุตัวผู้เป็นเจ้าของบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ จะต้องถือว่าผู้ที่มีบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในความครอบครองเป็นเจ้าของบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้ที่มีบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในความครอบครองสามารถใช้บัตรฯ ได้ แม้ว่าผู้ใช้นั้นจะไม่ใช่เจ้าของที่แท้จริงและเป็นการใช้บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่น โดยปราศจากอำนาจก็ตาม¹⁷²

ดังนั้น ในกรณีที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย ผู้เขียนเห็นว่าเป็นเสมือนหนึ่งการทำเงินสดหายจึงไม่สามารถที่จะทำการอายัดได้ เนื่องจากหากมีบุคคลอื่นเก็บบัตรฯ ได้ สามารถนำบัตรฯ ไปใช้ได้เสมือนหนึ่งว่าเก็บเงินสดได้ ถึงแม้ว่าบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์จะมีหมายเลขประจำบัตรฯ ซึ่งโดยหลักทั่วไปหมายเลขประจำบัตรฯ สามารถนำไปตรวจสอบข้อมูลทางการเงินที่อยู่ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบริษัทได้ แต่หมายเลขประจำบัตรจะปรากฏอยู่ในใบเสร็จรับเงินเมื่อผู้ถือบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์นำบัตรฯ ไปใช้ซื้อสินค้าหรือบริการ ซึ่งส่งผลให้หมายเลขประจำบัตรไม่มีความลับ หากมีการบัญญัติกฎหมายยินยอมให้มีการอายัดบัตรฯ ในกรณีที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย หรือถูกทำลายจนไม่สามารถพิสูจน์ตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของบัตรฯ ได้อาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา กล่าวคือ ปัญหาเรื่องการอายัดบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่นโดยปราศจากอำนาจ (ในกรณีที่ผู้อายัดทราบถึงหมายเลขประจำบัตร)

ผู้เขียนเห็นว่า ปัญหาในเรื่องบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย หรือชำรุด หรือถูกทำลายจนไม่สามารถพิสูจน์ถึงความเป็นเจ้าของได้ จะมีแนวทางในการป้องกันความเสียหายให้กับผู้ถือบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้ กล่าวคือ กำหนดหลักเกณฑ์ควบคุมการออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์โดยการจำกัดมูลค่าของเงินอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงที่เก็บรักษาอยู่ในบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละใบ เพราะในกรณีที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย หรือถูกทำลายจนไม่สามารถพิสูจน์ความเป็น

¹⁷² หากกำหนดให้ผู้ถือบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ทุกรายต้องลงทะเบียน เพื่อพิสูจน์ตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของบัตรฯ ก็จะเป็นการทำลายคุณสมบัติของบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ กล่าวคือ คุณสมบัติในเรื่องการรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ถือบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ทำให้เงินอิเล็กทรอนิกส์มีความคล้ายคลึงกับเงินสด

เจ้าของได้ ผู้ถือบัตรฯ จะได้รับความสูญเสียในระดับที่ต่ำที่สุด ซึ่งในประเทศอังกฤษได้มีการจำกัดมูลค่าทางการเงินที่เก็บรักษาอยู่ในบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ โดยบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ใบหนึ่งจำกัดมูลค่าทางการเงินไว้ไม่เกิน 250 ปอนด์ แต่อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดในเรื่องการจำกัดจำนวนเงินจะไม่ใช้กับบัตรที่อยู่ในความครอบครองของร้านค้า ซึ่งเป็นบัตรที่มีวัตถุประสงค์ในการรับชำระค่าสินค้าหรือบริการด้วยเงินอิเล็กทรอนิกส์ แต่กฎหมายที่ใช้ในการควบคุมดูแลผู้ประกอบการของประเทศสหรัฐอเมริกา (UMSA) ไม่มีบทบัญญัติจำกัดมูลค่าทางการเงินที่เก็บรักษาอยู่ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แต่อย่างใด

4.3 ปัญหาในกรณีที่บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่หมดอายุ แต่ยังคงมีมูลค่าเงินคงเหลือภายในบัตร และผู้ถือบัตรไม่ได้ติดต่อขอรับเงินคืน

บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการกำหนดวันหมดอายุของบัตรฯ ก่อให้เกิดผลประโยชน์กับผู้ออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีที่ผู้ถือบัตรฯ ไม่ได้ใช้มูลค่าทั้งหมดที่ถูกเก็บอยู่ในบัตรฯ และต่อมาในภายหลังเมื่อบัตรฯ หมดอายุลง ผู้ถือบัตรฯ จะไม่สามารถใช้งานบัตรฯ ได้ และเงินที่คงเหลืออยู่ในบัตรฯ ก็จะตกเป็นของผู้ออกบัตรฯ (Issuer) โดยปริยาย

ในปี ค.ศ. 2005 มีรายงานว่าประมาณ 10% ของเงินที่ซื้อบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ไม่ได้ถูกเรียกใช้ โดยในปีดังกล่าว ปริมาณการขายบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ในสหรัฐอเมริกาอยู่ที่ประมาณ 9.5 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ หมายความว่า เงินประมาณ 9.5 พันล้านเหรียญสหรัฐไม่ได้ถูกใช้ไป¹⁷³ ดังนั้นหากปริมาณการซื้อบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ และการบรรจุมูลค่าเงินอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากยิ่งขึ้นในแต่ละปี มูลค่าของเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่คงเหลืออยู่ในบัตร ย่อมมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

4.4 ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแล

บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Stored Value Card, Prepaid Card) เป็นเครื่องมือในการชำระเงินประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้ถือบัตรจะต้องชำระเงินล่วงหน้าให้กับผู้ออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ มีผลทำให้ผู้ประกอบการที่จออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องเก็บรักษาเงินจำนวนมากของผู้ถือบัตรฯ เอาไว้ครอบครองอันมีลักษณะคล้ายคลึงกับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่ตามมา คือ กรณี

¹⁷³ คริสโตเฟอร์วู้ดส์ “บัตรมูลค่าที่เก็บไว้” บทความวารสารบาร์ของโอคลาโฮมาตีพิมพ์ 77 OBJ 2253, (2006, 5 ส.ค.)

Christopher B Woods, “Stored Value Card,” *Oklahoma Bar Journal Articles*, Published 77 OBJ 2253, (2006, Aug 5).

ของการประกอบธุรกิจออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งผู้ประกอบการมิใช่ธนาคารพาณิชย์ จะถือว่าเป็นการดำเนินธุรกิจโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 หรือไม่ เนื่องจากการออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์เป็นการประกอบกิจการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ซึ่งการประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นธุรกิจที่ถูกควบคุมดูแลโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ได้ด้วยเรื่องกิจการที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชน ซึ่งการประกอบกิจการดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาต และตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ในกรณีการออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ หากพิจารณาว่าการประกอบธุรกิจให้บริการบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์เป็นกิจการรับฝากเงินจากภาพประชาชนจะมีผลทำให้การประกอบธุรกิจออกบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์จะมีลักษณะเป็นธุรกิจ “ธุรกิจธนาคารพาณิชย์” หรือสถาบันการเงิน ซึ่งถือเป็นกิจการค้าขายที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 และต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551